

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Новітня історія Західної цивілізації»

Київський університет імені Бориса Грінченка Факультет суспільно-гуманітарних наук Кафедра всевітньої історії	
Курс	III-ій
Спеціальність	6.020302
Форма проведення	Письмова (есе на ЕНК)
Види завдань	Завдання сформовані за компетентнісним підходом; вони включають: розкриття змісту понять; складання схем / таблиць; психолого-політичного портрету діячів; обґрунтування власної позиції; компаративний аналіз явища/події). Білет включає 4 види завдань.
Тривалість проведення	2 год.
Максимальна кількість балів:	40 балів
Критерії оцінювання:	35–40 Високий рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з, можливо, незначними недоліками.
	25–34 Достатній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу з незначною кількістю змістовних помилок.
	15–24 Середній рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу із значною кількістю змістовних недоліків.
	14–0 Низький незадовільний рівень теоретичних знань у межах обов'язкового матеріалу, що потребує самостійного доопрацювання навчального курсу
Завідувач кафедри _____ Срібняк І.В. Екзаменатор _____ Драч О.О.	

Орієнтовний перелік питань

1. Дайте визначення поняттям: анексія, апатриди, контрибуція, демілітаризація, репарації, мандатна система, пацифізм.
2. Складіть таблицю з проблеми «Рішення мирних конференцій після Першої світової війни». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Рік; Назва конференції; Склад учасників; Основні питання; Результати.
3. Визначте територіальні зміни за рішеннями міжнародних конференцій 20-х рр. XX ст. Аргументуйте власну позицію, які країни були задоволеними територіальним перерозподілом, які ці зміни не влаштували і чому.
4. Проаналізуйте цілі країн-переможниць у питаннях повоєнного устрою світу після Першої світової війни і сформулюйте по пунктам спірні аспекти взаємовідносин.
5. Визначте мету створення Ліги Націй. Сформулюйте власну думку щодо умов її продуктивної діяльності. Чи правомірно говорити про новий рівень розвитку міжнародних відносин зі створенням Ліги Націй? Обґрунтуйте чи заперечте тезу.

6. Поясніть схожість і відмінність комуністичного і соціал-демократичного рухів? Як вони боролися за лідерство у робітничому русі? в) За яких обставин виникли Соціалістичний робітничий і Комуністичний інтернаціонали?
7. Дайте визначення поняттям: диктатура, тоталітаризм, авторитаризм, «Авентинський блок», «криза Маттеоті», «Латеранський конкордат», «Корпоративна система», каудільо, «Іспанська фаланга», «п'ята колона», «інтернаціональні бригади».
8. Дайте визначення поняттям: «півний путч», «ніч довгих ножів», «арійська раса», антисемітизм, «кришталева ніч», «принцип фюрерства».
9. Розшифруйте аббревіатуру: НСДАП, СС, СА, СД.
10. Учені висловлюють різні точки зору щодо характеру Листопадової революції в Німеччині. Поясніть, чому в наукових колах триває дискусія на тему «Німецька революція – це Лютий чи Жовтень?».
11. Дайте аргументовану відповідь на питання: Чому демократичним силам не вдалося унеможливити прихід фашистів до влади в Німеччині?
12. Складіть психолого-політичний портрет президента Ф.Д. Рузвельта.
13. Дайте визначення поняттям: «проспериті», теорія «твердого індивідуалізму», ізоляціонізм, імміграція, депресія, акціонерний бум, дефіцит, інфляція, кейнсіанство.
14. Здійсніть порівняльний аналіз особистостей президентів Ф.Рузвельта і Г.Гувера. Аргументовано розкрийте, які тенденції в політиці США вони відображували?
15. Визначте: що було здійснено адміністрацією президента Рузвельта за кожним із напрямів «Нового курсу» (як варіант можна скласти таблицю): а) відновлення банківської системи; б) регулювання сільськогосподарського виробництва; в) боротьба з безробіттям; г) соціальне забезпечення громадян.
16. Складіть психолого-політичний портрет канцлера ФРН А. Меркель.
17. Дайте визначення поняттям: агресія, аншлюс, плебісцит, великодержавність, європейська система колективної безпеки, реваншизм, референдум, Антиконтинентальний пакт, Сталевий пакт.
18. Дайте аргументовану відповідь на питання: Чому не вдалося запобігти початку Другої світової війни? Хто і в якій мірі, з Вашої точки зору, несе відповідальність за це?
19. Проранжуйте цілі, які переслідували країни, підписуючи Мюнхенську угоду 1938 року?
20. Прокоментуйте оцінку Гітлером пакту «Ріббентропа-Молотова»: «Це пакт із сатаною, щоб вигнати диявола».
21. Складіть таблицю з проблеми «Міжнародні відносини у 1930-ті рр.». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Основні питання; Шляхи вирішення; Результати.
22. Запропонуйте власне пояснення нових течій у мистецтві Заходу 20-30-х рр. ХХ ст. (література, музика, образотворче мистецтво і архітектура, театр, кіно).
23. Сформулюйте мистецькі новації у сфері промислової естетики і житлового будівництва країн Європи і Америки у 20-30-ті рр. ХХ ст.
24. Складіть таблицю з проблеми «Військові дії під час Другої світової війни». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Основні фронти; Події; Загальна їхня оцінка і значення.
25. Складіть таблицю з проблеми «Конференції «Великої трійки» у контексті Другої світової війни» Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Конференція; Учасники; Питання і рішення.
26. Запропонуйте класифікацію характерних рис «економічного дива» 1950-х рр. за такими критеріями: країни, сутність явища, зв'язок економічних і соціально-політичних чинників.
27. Складіть таблицю з проблеми «Науково-технічний прогрес». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Хронологія періоду; Загальна характеристика; Зміни в науці і техніці; Значення періоду для розвитку людства.
28. Запропонуйте типологію сутнісних характеристик «нових лівих» і рух молодіжного протесту 1970-х рр. у розвинених країнах.
29. Визначте напрями і сутність динаміки соціальних змін у контексті формування «держави добробуту» у провідних країнах Заходу в кінці 50-х — 60-х рр. ХХ ст. Доповніть

характеристику специфікою цього процесу в окремих країнах (за вибором): США («нові рубежі» Д. Кеннеді і «велике суспільство» Л. Джонсона), Великобританія («демократичний соціалізм» лейбористів), Франція («голлізм після де Голля» - програма «нового суспільства» Ж. Шабан-Дельмаса; «передове ліберальне суспільство» В. Жискара д'Естена), ФРН («сформоване суспільство» Л. Ерхарда).

30. Складіть опорну схему «Ліві рухи і партії» в країнах Заходу у другій половині ХХ ст.
31. Складіть хронологічну таблицю з проблеми «Переговори і угоди з обмеження гонки озброєнь і зміцнення довіри та безпеки в роки «холодної війни». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Роки; Країни-учасниці; Питання обговорення; Рішення.
32. Складіть таблицю «Глобальні проблеми сучасності». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Проблема; Її сутність; Способи подолання проблеми.
33. Складіть таблицю «Громадські рухи другої половини ХХ ст.». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Назва; Мета; Учасники; Форми діяльності; Результати.
34. Складіть психолого-політичний портрет прем'єр міністра Великобританії У. Черчилля.
35. Сформулюйте Вашу аргументовану позицію щодо ролі особистості в історії Франції після Другої світової війни?
36. Здійсніть компаративний аналіз політики канцлерів ФРН Г. Коля і Г. Шредера.
37. Складіть порівняльну характеристику демократичної і республіканської партій США в кінці 1990-х — початку 2000-х рр. Визначте спільне і відмінне в цілях і діяльності партій.
38. Складіть таблицю «Діяльність президентів США в другій половині ХХ — початку ХХІ ст.». Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Президент США; Внутрішня політика; Зовнішня політика; Підсумки діяльності.
39. Здійсніть фаховий аналіз сутності і значення подій кінця 80-х — початку 90-х рр. ХХ ст. у країнах Східної Європи за критеріями внутрішньополітичного і міжнародного розвитку.
40. Висловіть аргументовану дослідницьку позицію з проблеми: Чи існує «конфлікт цивілізацій» на початку ХХІ ст.?
41. Визначте п'ять найбільш важливих подій ХХ ст., мотивуйте свій вибір і запропонуйте їхнє пояснення з точки зору історика-дослідника.
42. Складіть таблицю «Розвиток провідних держав Європи в другій половині ХХ ст.», зокрема: Великобританія, Франція, Італія. Запропонуйте Ваше бачення її складових за напрямками: Політична сфера; Економіка; Соціальні відносини.
43. Аргументуйте дієвість Версальсько-Вашингтонської системи договорів з таких аспектів: створення, зміст, історичні наслідки.
44. Критично оцініть спроби ревізії Версальської договірної системи в 20-х роках, враховуючи «російський» та «німецький» чинники міжнародної політики.
45. Визначте напрями розвитку міжнародних відносин в Європі та на Далекому Сході в 30-х роках ХХ ст.
46. Запропонуйте фаховий аналіз фактів та історіографічних оцінок «року кризи» (вересень 1938 – вересень 1939 рр.).
47. Аргументуйте власну точку зору щодо стратегії і тактики Комуністичного Інтернаціоналу крізь призму історії.
48. Фахово розкрийте сутність причин, характеру, історичного значення листопадової революції в Німеччині.
49. Здійсніть аналіз розвитку Великобританії в 20-х роках ХХ ст. Визначте феномен британського лейборизму.
50. Поясніть Ваше бачення особливостей економічного і суспільно-політичного розвитку США в 20-ті роки ХХ ст. Розкрийте сутність поняття «твердий індивідуалізм».
51. Розкрийте сутність світової економічної кризи 1929–1933 рр. за такими параметрами: передумови, ознаки, наслідки.
52. Окресліть ситуацію «великої депресії» в США. Визначте стратегію і заходи «нового курсу» Ф.-Д. Рузвельта в США.
53. Визначте особливості кризи 1929–1933 рр. у Великій Британії. Поясніть політику

«національного уряду» Р. Макдональда.

54. Вкажіть особливості соціально-економічного і політичного розвитку Франції у 1918–1920-х рр.
55. Розкрийте сутність народного фронту у Франції за такими параметрами: передумови виникнення, політична програма, історична практика.
56. Проаналізуйте причини, перебіг і наслідки громадянської війни в Іспанії.
57. Здійсніть компаративний аналіз європейського фашизму в 30-х роках ХХ ст. за такими критеріями: загальні риси та національні особливості.
58. Здійсніть фаховий аналіз суспільно-політичного, економічного і культурного життя населення Німеччини в роки нацистської диктатури.
59. Розкрийте особливості суспільно-політичного, економічного і культурного розвитку Італії під владою фашистів.
60. Обґрунтуйте основні тенденції і напрями розвитку науки і культури в країнах Заходу між двома світовими війнами.
61. Здійсніть фаховий аналіз причин і характеру Другої світової війни. Поясніть наявні і науковій літературі підходи до її періодизації.
62. Розкрийте хід подій у початковий період Другої світової війни (вересень 1939 – літо 1942 р.).
63. Обґрунтуйте фактами докорінний перелом у Другій світовій війні (літо 1942 – грудень 1943 р.).
64. Здійсніть аналіз стратегічних операцій завершального періоду Другої світової війни (січень 1944 – вересень 1945 р.).
65. Аргументуйте власну точку зору щодо підсумків і наслідків Другої світової війни.
66. Розкрийте наявні в науковій літературі оцінки щодо виникнення і функціонування антигітлерівської коаліції.
67. Здійсніть аналіз проблем післявоєнного врегулювання в Європі в діяльності антигітлерівської коаліції.
68. Обґрунтовано розкрийте сутність та історичне значення Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.
69. Розкрийте наявні в науковій літературі концепції постіндустріального суспільства.
70. Здійсніть комплексний аналіз НТР за такими параметрами: сутність, основні напрями та етапи розвитку, економічні та соціальні наслідки.
71. Аргументуйте власну точку зору щодо типології і напрямів діяльності суспільно-політичних рухів другої половини ХХ ст.
72. Розкрийте сутність і етапи інтеграційного процесу в Західній Європі у другій половині ХХ ст.
73. Визначте чинники розрядки міжнародної напруженості та її зриву. Охарактеризуйте перебіг другої хвилі «холодної війни».
74. Запропонуйте власне бачення закінчення «холодної війни» і краху біполярної системи міжнародних відносин.
75. Аргументуйте основні тенденції в міжнародній політиці 90-х років ХХ ст.
76. Фахово проаналізуйте сучасну систему міжнародних відносин.
77. Здійсніть фаховий аналіз особливостей суспільно-політичного й економічного розвитку США у 1945 – 50-х рр.
78. Розкрийте сутність «ери демократів» у США (60-ті роки ХХ ст.).
79. Визначте провідні тенденції суспільно-політичного й економічного розвитку США в 70–90-х роках ХХ ст.
80. Обґрунтуйте власну точку зору щодо напрямів розвитку сучасних США.
81. Здійсніть аналіз діяльності лейбористського уряду Великої Британії (1945 – 1951 рр.).
82. Визначте провідні тенденції суспільно-політичного й економічного розвитку Великої Британії у 50–70-х роках ХХ ст.
83. Розкрийте сутність внутрішньої і зовнішньої політики урядів М. Тетчер і Дж. Мейджора.
84. Здійсніть аналіз розвитку Великої Британії за прем'єр-міністра Т. Блера.
85. Обґрунтуйте власну точку зору щодо напрямів розвитку сучасної Великої Британії.

86. Здійсніть фаховий аналіз тимчасового режиму і Четвертої республіки у Франції.
87. Розкрийте сутність внутрішньої і зовнішньої політики президента Шарля де Голля у Франції.
88. Розкрийте особливості політичних підходів президентів В. Жискар д'Естена та Ф. Міттерана до розвитку Франції в 70–80-х роках ХХ ст.
89. Здійсніть аналіз внутрішньої і зовнішньої політики президента Франції Ж. Ширак у 90-х роках ХХ ст.
90. Здійсніть компаративний аналіз рішень Тегеранської, Ялтинської та Потсдамської конференцій з німецького питання.
91. Критично оцініть перетворення у Східній і Західній Німеччині в 1945 – 1949 рр.
92. Здійсніть фаховий аналіз «ери Аденауера» у ФРН (1949 – 1963 рр.).
93. Визначте провідні тенденції суспільно-політичного й економічного розвитку ФРН у 70-х – початку 80-х років ХХ ст.
94. Обґрунтуйте власну точку зору щодо чинників «осінньої революції» в НДР і об'єднання Німеччини.
95. Визначте напрями розвитку сучасної Німеччини.
96. Визначте провідні тенденції суспільно-політичного й економічного розвитку Італії в 1948–1963 рр.
97. Розкрийте особливості суспільно-політичного й економічного розвитку Італії в 80–90-х роках ХХ ст.
98. Обґрунтуйте власну точку зору щодо чинників соціально-економічної і політичної кризи в країнах Східної Європи в 70–80-х роках ХХ ст.
99. Проаналізуйте розвиток Іспанії в другій половині ХХ ст. у контексті переходу від авторитаризму до демократії.
100. Визначте провідні тенденції суспільно-політичного й економічного розвитку Португалії в другій половині ХХ ст.